

Sibel YİĞİTALP
Diyarbakır Milletvekili
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TBMM HÜKÜMLÜ ve TUTUKLU HAKLARI ALT KOMİSYON BAŞKANLIĞINA

Hükümlü ve tutuklu Hakları Alt Komisyonu tarafından 17 Kasım 2017 tarihinde Maltepe Açık ve 2 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu incelemeleri sonucunda hazırlanan taslak rapor hakkındaki muhalefet şerhim aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım

Sibel YİĞİTALP

Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
Diyarbakır Milletvekili
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

Cezaevlerinde uzun süredir ağır insan hakkı ihlalleri ve insan onuruna aykırı uygulamalar yaşanmaktadır. 15 Temmuz'daki darbe girişiminden pek çok kişi doğrudan ya da dolaylı olarak etkilendi, etkilenmeye de devam ediyor

Tutuklu ve hükümlülere yönelik uygulanan kötü muamele ve hak ihlalleri meclis gündemine de gelip basına yansıdığı ve kamuoyu tepkisi ile karşılandığı halde tutuklu ve hükümlülere uygulanan bu muameleden geri adım atılmamış, bu politikalardan vazgeçilmemiştir.

Cezaevlerinde bir bütün karşılaşılan sorunlar;

Uzun bir süre önce tutuklu ve hükümlülere yönelik cezaevinin koşu dışında kalan kısımlarında kimlik taşıma zorunluluğu getirilmesi olup, bu uygulama halen birçok cezaevinde uygulamaya devam ettirilmektedir.

Kitap, gazete ve dergi yasaklamaları cezaevi yönetimi tarafından keyfi bir şekilde engellenmektedir.

Bu uygulamayı kabul etmeyen ve kimlik taşımayı ret eden tutuklu ve hükümlülerin, koşu dışında bulunan görüşme, iletişim, hobi faaliyetine, havalandırma ve avukat görüş alanlarına cezaevi personelleri tarafından çıkarılmadıkları ve fiilen bu haklarını kullanmaktan, Cezaevi idaresi tarafından mahrum bırakıldıkları gerek barolar, gerek aileler ve gerekse de basın aracılığı ile gündeme gelmiştir.

Her şeyden önce hapisanelerin genel koşulları (barınma, havalandırma, hijyen, sağlık, iletişim, vb koşullar) kapasitesinin yüzde yüz doluluk oranına yaklaşması nedeniyle ortaya çıkan mekânsal sıkışıklık tüm tutuklu ve hükümlüler üzerinde toplu eziyet etkisi yaratmaktadır.

Bununla birlikte özellikle cezaevine giriş sırasında yapılan çıplak aramalar, süngerli oda uygulamaları ve kamerasız kör bölgelerde gerçekleştirilen şiddet, cezaevlerindeki arama ve denetimlerde, avukat ve aile görüşmesine gidiş ve gelişlerde, hastane sevkleri ya da mahkemelere götürülüp getirilirken uygulanan şiddet ve tabi ki izolasyon cezaevlerinde öne çıkan işkence ve kötü muamele uygulamaları olmaktadır.

Sibel YİĞİTALP

Diyarbakır Milletvekili

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

Nitekim Maltepe 2 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yapılan gözlemler sonucunda hazırlanan taslak raporda da belirtildiği gibi, tutuklu ve hükümlüler cezaevi infaz koruma memurları tarafından keyfiyete dayalı işkence ve kötü muameleye maruz kaldıklarını belirtmişlerdir.

Özellikle devlet güvenliğine karşı işlenen suçlardan tutuklu ve hükümlü bulunanların ayrımcı davranışlara en çok maruz kalan grupların başında gelmektedir.

Tüm cezaevlerinde genel olarak siyasi mahkûmların çıkan yasa ve düzenlemelerden yararlanmalarını için azami çaba sarf edildiği gözlemlenmektedir. Bir hukuk devletinde kanunlar tüm vatandaşlara eşit bir şekilde uygulanmalıdır. Siyasi mahkûmlar adli mahkûmlarla aynı haklara sahip değildir. Aynı infaz rejimine tabi değildirler. Siyasi mahkûmların cezaları daha ağır, infazları daha sıkı, hakları daha kısıtlıdır.

Ağır ve kronik hastalığı olan mahpus ve tutukluların sağlık kuruluşlarının mahpus koşullarında sürdürülen tedavileri de ayrı bir ihlal konusudur.

Maltepe 2 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda psiko-sosyal yardım servisinin olduğu ve bu serviste 4 psikolog ve 1 sosyal çalışmacının olduğu aktarılmıştır. Ancak psikologların kaç kişiye destek sunduğu, görüşmelerin hangi sıklıkla gerçekleştirildiği, görüşmecilerin takiplerinin yapılıp yapılmadığına dair bir bilgi aktarımı yapılmamıştır. Yine sosyal çalışmacılar ile tutuklu ve hükümlülere yapılan grup çalışmaları hangi koşullarda, hangi konular çerçevesinde ve grubu oluşturan bireylerin hangi kriterler üzerinden seçildiği de bilinmemektedir.

Cezaevinde 2 din görevlisi ve 1 vaizin din ve ahlak gelişimi konusunda görevlendirildiği belirtilmiştir. Ancak bu görev ve yetkilerinin sınırlarının tam olarak bilinmemesi, bu kişilerin ne gibi faaliyetlerde bulunduğu ve tutuklu ve hükümlülerin talepleri doğrultusunda mı yoksa zorunluluk hali ile mi faaliyetlere katılma durumunun olup olmadığı bilinmemektedir.

Yakın tarihte başta Pozantı, Şakran, Kürkçüler, Antalya ve en son olarak Sincan Çocuk Ceza İnfaz Kurumları'nda kalan çocukların işkence, kötü muamele ve diğer onur kırıcı muamelelere maruz kaldığı bilinmektedir. Bir çocuğun tutuklanması, alıkonulması veya hapsi yasa gereği olacak ve ancak en son başvurulacak bir önlem olarak düşünülüp, uygun olabilecek en kısa süre ile sınırlı tutulması gerekmektedir.

Adres: TBMM Halkla İlişkiler Binası 3. Kat Oda No: 3088 Çankaya / ANKARA

Tel. No: (0312) 420 63 32 - 33

Faks: (0312) 420 22 58

E-posta: sibel.yigitalp@tbmm.gov.tr

Sibel YİĞİTALP
Diyarbakır Milletvekili
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

Suçla sürüklenen çocukların toplumsallaşmalarının alternatif tedbirlere gidilerek yine toplum içinde ve toplumla birlikte yapılması gerektiği uluslararası hukukun ve modern aklın gereğidir. Ülkemiz cezaevlerinde bulunan çocuk sayısı göz önüne alındığında yeni çocuk cezaevlerinin inşa edilmesi değil, alternatif tedbirlerle çocuk cezaevlerini gereksiz kılacak bir yapılanma çocuklar yararına oluşturulabilir.

İnsan hakları ihlallerinin gerçekten etkili bir şekilde telafi edilebilmesini güvence altına almak amacıyla, yeni cezaevleri yapmak yerine, derhal etkili çözüm yollarının devreye sokulması ve Avrupa Konseyi üyesi bir devlet olarak CPT'nin gözetiminde ve cezaevlerinde işkence ve kötü muamele iddialarını araştırmasına izin verilmesi gerekir.

Cezaevlerinde insan hakkı ihlalleri ve kötü muamelelerin yaşandığı yıllardır dile getirilmesine rağmen bu komisyon çok geç kurulmuştur. Komisyonun, cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerinin takibini ivedilikle yapması gerekmektedir.

Hükümlü ve tutuklu Hakları Alt Komisyonu tarafından oluşturulan heyetin, 17 Kasım 2017 tarihinde Maltepe Açık ve 2 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yapmış olduğu incelemeler ve görüşmeler sonucunda hazırlanan taslak rapora yukarıda değindiğim nedenler ile muhalefet ediyorum.